

**PROGRAMMA
KRANT**

**WHAT THE
H*NZE?!**

**EEN FEESTELIJK JAAR
MET EEN BOMVOL PROGRAMMA!
VIER JIJ HET MEE?**

**2023
HANZEJAAR**

HANZEJAARDEVENTER.NL

...inDeventer!

WHAT THE H*NZE?!

Colofon

Deze uitgave van 'Programmakrant Hanzejaar 2023 ...inDeventer!' is een uitgave van Mediaburo Schoppema Deventer in samenwerking met Deventer Marketing. De krant wordt huis-aan-huis verspreid in de gemeente Deventer. Verder is de krant via pick-up verkrijgbaar bij de VVV Deventer en diverse culturele- en recreatieve centra in en rondom Deventer.

Hanzejaar 2023

Tijdens het Hanzejaar 2023 staan de Hanzesteden in Oost-Nederland van 1 april t/m 31 december 2023 in het teken van het eeuwenoude Hanze-gedachtengoed.

Deventer, Doesburg, Elburg, Harderwijk, Hasselt, Hattem, Kampen, Zutphen en Zwolle: negen parels in het oosten. Al meer dan 800 jaar verbonden door water en historie, uitblinkend in bedrijvigheid en gastvrijheid. Elk met een eigen gezicht, samen de Hanzesteden. Met elkaar én op zichzelf, en volop in beweging. En dat wordt in 2023 gevierd!

Deventer viert het Hanzejaar!

Een feestelijk jaar bomvol activiteiten en evenementen. Vier jij het mee?

"What the H*nze?!" Ja, wat is die Hanze nu eigenlijk? Nou, daar kom je dit jaar achter in Deventer. In 2023 vindt het Hanzejaar plaats met een bomvol programma als ode aan de Hanze, van serieus tot uitbundig en van cultureel tot economisch. Ontdek het ondernemerschap en de handelsgeest van Deventer als Hanzestad 2.0. Gisteren, vandaag en de toekomst; ze ontmoeten elkaar in Deventer tijdens events, festivals en muzikale uitspattingen. Maak kennis met het Hanze-DNA in woord en beeld, tijdens de multimediale Hanze Experience, grootschalige exposities en ga vooral op verkenning in de stad met één van de vele expedities.

Vind meer info op: www.hanzejaardeventer.nl

Inhoudsopgave

5 Wat is de Hanze nu eigenlijk?

- What the H*nze?!

6 Beleef de Hanze

- Hanze Experience
- Hanze Podwalk

7 De stad verkennen

- Hanzestadswandeling
- Outside Escape Deventer
- Hanze Escape Event
- Hanze Taalsafari

9 De klinkende Hanze

- Perifest
- Muzikale Hanzestad Deventer
- Schütz en de Hanze
- De Nedersaksen
- Hanze Lebuïnusconcerten

10 Vier de Hanze

- Deventer op Stelten
- Hanze Handelsweek
- Kleur de Hanze

11 Middeleeuws Festijn Deventer

13 Toer de Hanze

- Hanze Koers
- Cycle4GlobalGoals

15 Op en aan het water

- Hanze Havendagen
- Hanzetocht met de Piet Hein
- Programma Hanzetocht

16-17 Programma Hanzejaar

19 De Hanze in woord en beeld

- Workshop Nul #Niks
- Pulp Fiction Papier Lab
- Verhalen van het Havenkwartier
- Verhalen van een Hanzestad

21 Proef de Hanze

- Deventer (H)eerlijke Hanzemarkt
- Geen Koekstad zonder koek!

22 De Hanze tentoon

- Zien, horen, voelen
- Geert Groote en de Kloof
- Hanze Art
- Hanzestad Deventer: handelen in Europa

23 De Heilige Nicolaas en de Hanze

- De Heilige Nicolaas en de Hanze
- Broederenkerk
- Stadwandeling & fietsroute

25 De Hanze 2.0

- #FuN
- TechFeast
- Drifting Away
- What the H*nze Festival

26 Educatieve Hanze

- Expeditie Hanze
- De Hanzereis van Berend Bergenvaarder

27 Deventer zonder en met de IJssel

- WHAT THE H*NZE?!
Over Deventer zonder en met de IJssel

29 Er op uit!

- Lions IJsselvallei Hanzetocht
- IJsselbiënnale 2023
- Pelgrims wandelingen

30-31 Het Hanzejaar in de andere Hanzesteden

- Hanzejaar 2023
- Evenementen kalender

2023

HANZEJAAR

...inDeventer!

WAT IS DE HANZE NU EIGENLIJK?

WHAT THE H*NZE?!

WAT IS DE HANZE NU EIGENLIJK?

Toen Amsterdam en Rotterdam tijdens de middeleeuwen nog kleine dorpjes waren, hadden de steden in het oosten van Nederland zich al ontwikkeld tot machtige handelscentra. Zo'n vierhonderd jaar lang werkten ongeveer 200 steden samen binnen 'de Hanze', een soort voorloper van de Europese Unie.

De handel ging grotendeels over het water met de eerste vrachtschepen van de middeleeuwen, de Kogges. Door samen te werken konden deze steden goedkoper werken en in elkaars gezelschap veiliger reizen tegen piraten. Bovendien stonden ze samen sterker tegenover de landsheren. Vanaf 1356 was de Hanze niet alleen meer een verbond van de handelaren in de steden, maar van hele steden. De handelsstroom bestond uit artikelen als zout, vis (haring en stokvis), granen, hout, bier, wijn, laken, bijenwas en pelzen. De Hanze groeide uit tot een

mchtig netwerk van handelssteden in het gebied dat grenst aan de Noordzee en de Oostzee.

GROEI EN BLOEI

De Hanze is een geweldig stukje historie dat Deventer en de andere Hanzesteden veel rijkdom heeft gebracht. Deventer groeide en bloeide in de Hanzetijd. Deze rijkdom uitte zich in imposante nieuwe bouwwerken, sierlijke koopmanshuizen en grote jaarmarkten. Naast de rijkdom op economisch vlak zorgde het Hanzeverbond er in Deventer ook voor dat cultuur, religie en de samenleving zich verder ontwikkelde.

HANZE ANNO NU

In de 16e eeuw kwam er een einde aan de glorieperiode en werd de Oostzeehandel vooral vanuit steden die buiten het Hanzenetwerk stonden geregeld. Toch is de Hanze-identiteit tot op de dag van vandaag nog steeds goed zichtbaar en voelbaar in Deventer. De roemrijke geschiedenis van het middeleeuwse Hanzenetwerk heeft zijn sporen overduidelijk in elke Hanzestad achtergelaten. En niet alleen door de middeleeuwse panden en pleinen, maar juist door de Hanzewaarden die diep verankerd zitten: verbondenheid en samenwerking, durf en lef, ondernemerschap en gemeenschapszin (noaberschap).

2023

HANZEJAAR

...inDeventer!

BELEEF DE HANZE

HANZE EXPERIENCE

Dompel jezelf onder in een sensationele beleving rondom de Hanze! In de Oude Mariakerk ervaar je een gratis multimediaal spektakel over de middeleeuwen in Deventer.

De oude Mariakerk is het kloppend hart van het Hanzejaar in Deventer. De Hanze Experience voert je in een kwartier durend schouwspel mee over de IJssel, de levensader van Deventer en zet voet aan wal in middeleeuws Deventer. In de

Experience ontdek je via indrukwekkende beeldprojecties, meeslepende muziek en boeiende verhalen de belangrijkste Hanze historie van de stad. Zo komen de handelsrelaties, jaarmarkten, culturele bloei, maar ook de religieuze aspecten van middeleeuws Deventer aanbod.

Data en tijdstip: van 15 april t/m 31 december elke woensdag en vrijdag geopend van 13.00-17.00 uur en op zaterdag van 11.00-17.00 uur.

Entree: gratis.

Locatie: Oude Mariakerk

www.hanzejaardeventer.nl/experience

HANZE PODWALK

Stap in het verhaal van middeleeuws Deventer en ontdek aan de hand van spannende verhalen, bijzondere aanwijzingen en zichtbare overblijfselen de historie van deze oer-middeleeuwse stad! De vertellers Bart Vermeulen, gemeentelijk archeoloog bij gemeente Deventer, en dichteres Johanneke ter Stege nemen je mee op een wandeltocht door middeleeuws Deventer. Je zult je verbazen over hoe middeleeuws de IJsselstad nog altijd is. Via deze audiotour ontdek je nieuwe plekjes en verhalen uit de Hanzetijd! Deze podwalk is speciaal gemaakt voor liefhebbers van pure geschiedenis en sfeervolle stadswandelingen.

Data en tijdstip: van 15 april t/m 31 december op elk gewenst tijdstip te wandelen.

Deelname: gratis.

Startpunt: Oude Mariakerk

www.hanzejaardeventer.nl/podwalk

podwalk

DE STAD VERKENNEN

HANZESTADSWANDELING

Maak kennis met de Hanze en het erfgoed van Deventer middels een boeiende stadswandeling. De VVV Deventer verzorgt samen met Gilde gidsen dagelijks rondleidingen door Hanzestad Deventer. Laat je tijdens de wandeling verwonderen door het oude handelshart van de stad, het brengt je terug naar de oude Hanzetijd. De Bergkerk, prachtige koopmanspanden en stadsplein de Brink vormen het decor van de wandeling. De Brink is al eeuwenlang dé ontmoetingsplek van Deventer, met de wekelijkse markt en gezellige horeca.

Data en tijdstip: Maandag t/m zondag, om 13.30 uur en zaterdag ook om 11.00

OUTSIDE ESCAPE DEVENTER

Deventer is een Hanzestad. Maar... What the Hanze? Wandel met je smartphone al puzzelend door de stad en loop langs de sporen die de Hanzetijd in Deventer heeft achter gelaten (en dat zijn er veel). Jij wordt de middeleeuwse detective, die op zoek gaat naar wie de valsemunter is. Ook kom je er achter welke straf hij of zij krijgt...

Data en tijdstip: is op ieder moment mogelijk, reserveren is niet nodig. De route is 2,5 km en het spel duurt 2,5 uur. Adviesleeftijd: minimaal 12 jaar (i.v.m. niveau raadsels). Deelname: €20,- per team (max 4 personen per team). www.outsideescape.nl

uur. Deelname: € 6,- per persoon. Duur: 1,5 uur. Startpunt: VVV Deventer, Brink 89 (Penninckshuis). Aanmelden voor deelname: info@vvvdeventer.nl of T 0570-710120.

www.deventer.info/stadswandeling

Liever op pad met een privégid? Deze kun je reserveren op iedere gewenste dag en tijd. De prijs per gids is € 94,50. Maximaal 20 personen per gids. Duur: 1,5 uur. Reserveren via groepen@vvvdeventer.nl of 0570-745631. www.deventer.info/groepen

HANZE ESCAPE EVENT

Op zaterdag 13 en zondag 14 mei vindt een uniek event plaats in alle 9 Hanzesteden die het Hanzejaar vieren! Tijdens dit weekend is er een speciale Hanze Escape te spelen, dus houd je agenda vrij en speel deze leuke game in Deventer, Doesburg, Elburg, Harderwijk, Hasselt, Hattem, Kampen, Zutphen of Zwolle (of in alle steden!).

Data en tijdstip: alléén mogelijk op zaterdag 13 en zondag 14 mei op ieder gewenst tijdstip, reserveren is niet nodig. www.hanzejaar2023.nl

HANZE TIP

Hanze Ghosttour

Zaterdag 28 en zondag 29 oktober organiseren Johannes Zoet en historicus Girbe Buist een spannende stadswandeling langs spookhuizen en andere mysteries in Deventer. Niet alleen bezoek je deze spookplekken, ook maak je kennis met verhalen over de beenderen van Geert Groote en Floris Radewijn, afweersymbolen uit de Hanzetijd en de stadsengel van Deventer. www.pelgrimspad.nl

HANZE TAALSAFARI

De Hanze Taalsafari is een stadswandeling langs Deventer monumenten en gebouwen aan de hand van Deventer- en Nederlandse uitdrukkingen, die ontstaan zijn in de Hanzetijd. Verspreid over de wandeling kunnen deelnemers ook ruiken aan geurzakjes, die een indruk geven van hoe het op bepaalde plekken in Deventer moet hebben geroken tijdens de middeleeuwen.

Data en tijdstip: zondag 28 mei en zondag 25 juni om 13.30 uur vanaf de Wilhelminafontein op de Brink in Deventer. Duur: ongeveer 2 uur. Deelname: € 15,- p.p. Aanmelden via Buistg@ziggo.nl of T 06-51085948.

www.hanzejaardeventer.nl/taalsafari

DE KLINKENDE HANZE

PERIFEST

Perifest is een uniek festival in de Perifeer én het Kunstlab. Het event bestaat uit twee delen: tentoonstelling van 25 maart t/m 7 mei en een festival op 8 april. Het programma richt zich dit jaar nadrukkelijk op jongeren, zowel op het podium als in het publiek. De Hanze-waarden zoals lef, samenwerking en over grenzen kijken zijn sterk verankerd in ons programma.

MUZIKALE HANZESTAD DEVENTER

Muzikale Hanzestad Deventer is een uitgebreide, muzikale middag in het Worplantsoen, met de nodige intermezzo's met aandacht voor de Hanze. Op het programma staan onder andere de Deventer Hanzezangers en de de Hanzestadband.

Datum en tijdstip: zondag 18 juni van 13.30-17.00 uur. Locatie: Muziekkoepeel Nering Bögel in het Worplantsoen. Entree: gratis. www.muziekkoepeelneringbogel.nl

SCHÜTZ EN DE HANZE

De glanzende nieuwe muziek uit Venetië waide over naar Hamburg, de Hanze-metropool van het Noorden. Het fameuze Hanze Projectkoor laat deze spannende ontwikkeling horen met dubbelkorige werken in de monumentale Bergkerk.

Datum en tijdstip festival: zaterdag 8 april vanaf 15.00 uur. Locatie: de Perifeer & Kunstenlab in het Havenkwartier. Entree: vanaf € 10,- p.p. www.perifest.perifeer.org

DE NEDERSAKSEN

De Nedersaksen Live is een muzikale voorstelling voor Nedersaksen en Randstedelingen, boeren, burgers en buitenlui, voor iedereen met liefde voor mooie taal en nog betere verhalen. Albert Bartelds en Hendrik Jan Bökkers nemen het publiek mee richting de roemrijke Hanzetijd gekoppeld aan de Nedersaksische cultuur.

Datum en tijdstip: woensdag 10 mei om 20.30 uur. Locatie: Mimik Film+Theater in Deventer. Entree: 18,50 p.p. www.mimik.nl/agenda/de-nedersaksen.

Het koor bestaat uit ruim 30 enthousiaste en geofende zangers uit Deventer, Zutphen en de wijde omgeving. Schütz en de Hanze is het 10e project van Hanze Projecten, een jubileumconcert!

Datum en tijdstip: zondag 12 november om 15.00 uur. Locatie: Bergkerk in Deventer. www.hanzeprojecten.nl

HANZE LEBUÏNUSCONCERTEN

Lebuïnusconcerten brengen dit jaar het internationale karakter van het Hanze verbond ten gehore door muziek uit te voeren van componisten die afkomstig zijn uit belangrijke Hanzesteden of er werkzaam waren. www.concerten.lebuinuserk.nl

Programma Lebuïnusconcerten:

Zondag 7 mei

koorconcert van Audite Nova met muziekstukken uit de Baltische- en aangrenzende landen.

Zaterdag 17 juni

Hanzestroom: verhalen van een koopman.

Zaterdag 22 juli

Ga je mee naar... Bergen? Orgelconcert van Kirsten Gramlich.

Zaterdag 5 augustus

Ga je mee naar... Novgorod? Orgelconcert van Susanna Veerman.

Zondag 6 augustus

Boekenmarkt Concerten.

Zaterdag 19 augustus

Ga je mee naar... Londen? Orgelconcert van Geerten Liefthing.

Zaterdag 2 september

Ga je mee naar ... Erfurt? Orgelconcert van Sietze de Vries.

Zondag 15 oktober

Koorconcert Sorø Boys Choir.

Zondag 10 december

Abendmusiken ter afsluiting van de Hanzeconcertenreeks

2023

HANZEJAAR

...inDeventer!

VIER DE HANZE

DEVENTER OP STELTEN

Deze zomer is internationaal buitentheaterfestival Deventer Op Stelten tijdens het Hanzejaar als vanouds terug, mét grote pleinvorstellingen. De stad wordt één groot theater, met grote internationale topvoorstellingen en kleine buitentheatervoorstellingen te zien op monumentale pleinen, in parken en straten, kerken en kleinere locaties. De toegang tot het festival is gratis, voor enkele voorstellingen zijn tickets nodig. In twee voorstellingen is een duidelijke link naar de vorming van onze identiteit vanuit de Hanze-waarden zichtbaar. De voorstelling Moby Dick van Teatro dei Venti gaat over het verkennen van nieuwe wateren en onbekende plekken. Binnen enkele minuten transformeert het lege plein plank voor plank in een groot schip om het verhaal van Moby Dick te vertellen.

Deze indrukwekkende voorstelling met theater, muziek, special effects, dans en acrobatiek is te bewonderen op het Grote Kerkhof.

Tijdens de verstillende voorstelling Maña van Cia Manolo Alcántara op Boreelplein zijn intenties en doelstellingen gelijk helder; het bouwen van een brug met aloude technieken. Een plek van bezinning in het rumoer.

Data: vrijdagavond 7 t/m zondag 9 juli. Entree: gratis (m.u.v. enkele voorstellingen, daar zijn wel tickets voor nodig). www.deventeropstelten.nl

Foto: Giancarlo De Luca

HANZE HANDELSWEEK

Tijdens de Hanze Handelsweek vieren we de glorie van de Hanze. Bezoekers van IJsbahn De Scheg kunnen tijdens de herfstvakantie dagelijks meedoen met het Hanze Handelsspel. Met kooplieden, die

verspreid staan op en rondom de ijsbaan, wordt stevig over handelswaar onderhandeld, met dukaten als betaalmiddel.

De deelnemer die na vijf opdrachten de meeste dukaten heeft ingeleverd wint aan het einde van de Hanze Handelsweek een seizoensabonnement voor de IJsbahn de Scheg!

Data en tijdstip: Van 21 oktober t/m 29 oktober (herfstvakantie) van 11.00-16.00 uur en op de zaterdag van 13.00-16.00 uur. Locatie: IJsbahn de Scheg. www.descheg.nl

HANZE TIP

24-uur Hanze

Op zaterdag 14 oktober vindt het evenement 24-uur Hanze plaats in alle negen Hanzesteden tegelijk. Dat weekend barsten de Hanzesteden Kampen, Hasselt, Hattem, Zwolle, Deventer, Zutphen, Doesburg, Elburg en Harderwijk uit hun voegen met allerlei culturele activiteiten, zoals lezingen, muzikale optredens, tentoonstellingen, workshops en rondleidingen. En als klap op de vuurpijl zijn de meeste musea die avond speciaal open voor publiek! Dus reserveer zaterdag 14 oktober alvast in de agenda, deze 24-uur Hanze wil je niet missen. www.hanzejaar2023.nl

KLEUR DE HANZE

Tijdens de kerstvakantie, van 21 t/m 29 december vindt in de negen Hanzesteden Kampen, Hasselt, Hattem, Zwolle, Deventer, Zutphen, Doesburg, Elburg en Harderwijk het evenement Kleur de Hanze plaats. Dit spectaculaire lichtevenement is een bijzondere interactie tussen mens en gebouw: in elke Hanzestad zijn 1 of meerdere gebouwen omgezet in een kleurplaat, die bewoners, bezoekers, kunstenaars of wie dan ook kunnen inkleuren en uploaden. De kleurplaat wordt vervolgens groots geprojecteerd op de gevel van het pand.

Data: Van 21 december t/m 29 december (kerstvakantie). www.hanzejaar2023.nl

MIDDELEEUWS FESTIJN DEVENTER

Op zaterdag 22 april staat het Worpplantsoen, het oudste stadspark van Nederland, geheel in teken van de middeleeuwen. Tijdens het Middeleeuws Festijn Deventer geniet je van muziek, theater en workshops voor jong en oud.

Hoe was het om in de middeleeuwen te leven? Op het Middeleeuws Festijn Deventer wordt die vraag ruim beantwoord. Het hele gezin is welkom voor een speelse kennismaking met de tijd van de Hanze. Bezoek het middeleeuws kampement en ontdek hoe men in de middeleeuwen leefde of wat er dagelijks culinair op het bord lag. Speel middeleeuwse spellen, beleef spannende gevechten tussen ridders en aanschouw een echt boogschutterstoernooi.

Voor het Middeleeuws Festijn meert er bovendien een heus vikingsschip aan in Deventer. Neem vooral een kijkje aan boord!

Datum en tijdstip: zaterdag 22 april van 10.00-17.00 uur. Locatie: Worpplantsoen Deventer. Entree: gratis. www.hanzejaardeventer.nl/middeleeuwsfestijn

TOER DE HANZE

HANZE KOERS

De Hanzekoers is een prachtige toertocht langs alle 9 Hanzesteden ter ere van het Hanzejaar 2023. De route voert onder meer langs de IJssel, de randmeren, over de Veluwe, Postbank en door de prachtige landschappen. De langste afstand van 207 kilometer doet alle 9 Hanzesteden aan. De twee kortere routes gaan vanuit Deventer noord- en zuidwaarts langs de IJssel richting Kampen en Doesburg. Het startpunt is bij het recent geopende, gezellige Fietslokaal De Meet in het havengebied van Hanzestad Deventer.

Toertochten:

- Toertocht 207 km, start om 08.00-10.30 uur, hoogtemeters: 540 hm.
- Toertocht 105 km start om 08.30-12.00 uur, hoogtemeters: 180 hm.
- Toertocht 173 km start om 09.00-12.00 uur, hoogtemeters: 160 hm.

Datum: zondag 25 juni. Locatie start- en eindpunt: Fietslokaal De Meet. Deelname: €7,50/€9,50. www.demeet.cc/hanzekoers/.

CYCLE4GLOBALGOALS

Cycle4GlobalGoals staat voor verbinding tussen mensen en steden op een sportieve, maar vooral duurzame manier en wil hiermee meer aandacht vestigen op lokale projecten in het kader van de Sustainable Development Goals (SDG's). De fietstocht start op dinsdag 23 mei in Sibiu (Roemenië) en eindigt op donderdag 6 juli in Deventer. Een tocht van ruim 3500 kilometer langs 19 Hanzesteden!

Fietsers uit alle windstreken zijn welkom om (voor een deel) mee te fietsen. Doel van de Cycle4GlobalGoals is ook het verbinden van Oost- en West-Europa. Daarbij vormen de rivieren van oudsher een van de grootste verbinding routes, waaraan ook de Hanzesteden hun oorsprong vinden, daarom volgt de rit onder andere de Donau, de Rijn en de IJssel.

Data: vanaf 28 juni t/m 6 juli fietst Cycle4GlobalGoals door Roemenië, Servië, Hongarije, Oostenrijk, Zwitserland, Duitsland en Nederland. Op 6 juli komen de fietsers in Deventer aan. www.cycle4globalgoals.eu

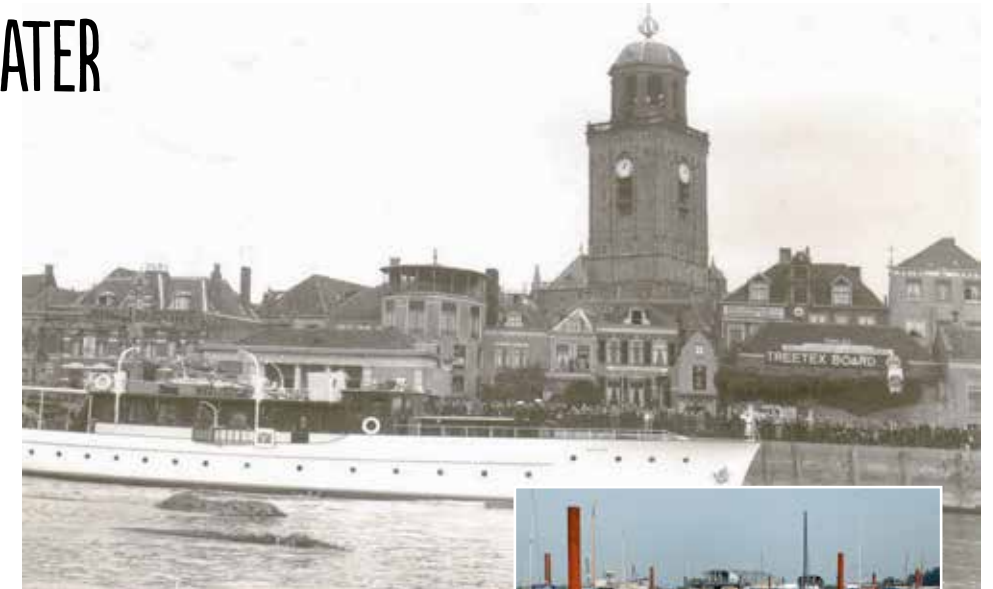
OP EN AAN HET WATER

HANZETOCHT MET DE PIET HEIN

Koninklijk Jacht 'Piet Hein' ligt op dinsdag 13 juni aangemeerd aan de Wellekade in Deventer. Op deze dag is het mogelijk om met dit bijzondere jacht mee te varen tijdens een korte vaartocht op de IJssel. Maak gebruik van de unieke kans om kennis te maken met dit Koninklijke Jacht en vaar mee, waai uit op het dek en geniet van het prachtige IJsselandschap!

De Piet Hein maakt een toer langs diverse Hanzesteden in juni. In Deventer en deze andere Hanzesteden kan men aan boord stappen voor een mooie vaartocht.

Prinsenjacht Piet Hein is het nationale huwelijksgevenk van het Nederlandse volk aan Prinses Juliana en Prins Bernhard. In 1937 was de Piet Hein ook al eens aanwezig in Deventer, toen met Prinses Juliana en Prins Bernhard aan boord.

PROGRAMMA HANZETOCHT

Maandag 12 juni: Doesburg
Dinsdag 13 juni: Deventer
Wo 14 juni: Kampen
Maandag 19 juni: Harderwijk
Dinsdag 20 juni: Elburg
Wo 21 juni: Zwolle
Zaterdag 24 juni: Zutphen
Zondag 25 juni: IJselfestival
Zutphen

Vaartijden rondvaarten: 10.30-12.30 uur en 14.00-16.00 uur. Maximaal 30 personen per rondvaart, dus koop op tijd je kaarten! Entree: € 17,50,- p.p. (in Elburg € 18,50 p.p.). Kaarten zijn verkrijgbaar bij de lokale VVV en/of Tourist Info. Kaarten vaartochten Deventer verkrijgbaar bij: VVV Deventer.

www.stichtingpiethein.nl

HANZE HAVENDAG

Een speciale Havendag in de jachthaven bij ons in Deventer aan de rivier in de IJssel, waar allerlei nautische activiteiten plaats vinden voor jong en oud.

Zonder rivier de IJssel was Deventer nooit een Hanzestad geworden: de handel over water was vervoersmiddel nummer één

voor handelaren. Ook nu wordt de rivier nog gebruikt voor vervoer van goederen, maar de rivier is minstens zo belangrijk voor een dagje uit in en om het water. Tijdens de Hanze Havendag maak je kennis met alle activiteiten op en nabij het water in Deventer.

Activiteiten van jong tot oud

Tijdens de Hanze Havendag vinden er diverse roei-, vaar- en zeil clinics en -demonstraties plaats van de reddingsbrigade, duikvereniging en RC modelboten. Het is mogelijk om diverse schepen te bezoeken. Ook zijn er vaartochtjes, waarbij er verhalen over de Hanze worden verteld. Deze dag is er speciale veerpont verbinding tussen de Worp en de Jachthaven.

Flyboard Team Nederland

Flyboard Team Nederland brengt

een uitgebreid bezoek aan de Hanze Havendag, met maar liefst 3 waanzinnige shows en de gehele dag door clinics om flyboarden zelf te ervaren.

Datum: zaterdag 27 mei. Locatie: Jachthaven Deventer.
www.havendeventer.nl

2023

HANZEJAAR

...inDeventer!

PROGRAMMA HANZEJAAR 2023

DOORLOPEND:

Proud Music of the storm

Perifest Tentoonstelling

T/m zondag 7 mei

Kunstenlab

www.kunstenlab.nl

Workshop Nul # Niks

April t/m november

Museum EICAS

www.eicas.nl

Hanzestadswandeling met gids

April t/m december

Start: VVV Deventer

www.deventer.info/stadswandeling

Hanze Escape Tour

April t/m december

Outside Escape in de binnenstad

www.outsideescape.nl

Expeditie Hanze

Educatief programma voor scholen

April t/m december

Diverse locaties

www.deventerverhaal.nl

De Hanzereis van Berend

Bergenvaarder

Educatief programma voor scholen

April t/m december

Diverse locaties

www.tamtamtheater.nl

Zien, horen, voelen: zoeken naar de ziel van de Bergkerk

Zaterdag 15 april t/m vrijdag 30 juni

Bergkerk

www.sibylheijnen.com

Hanze Experience

Zaterdag 15 april t/m zondag 31 dec.

Oude Mariakerk

www.hanzejaardeventer.nl/experience

Hanze Podwalk

Zaterdag 15 april t/m zondag 31 dec.

Start: Oude Mariakerk

www.hanzejaardeventer.nl/podwalk

Hanze | Art

Mei t/m december

Athenaembibliotheek & Bibliotheek

Deventer

www.athenaembibliotheek.nl

Cycle4GlobalGoals - 3.500 km

Dinsdag 23 mei t/m donderdag 6 juli

Startpunt 23 mei: Sibiu

Eindpunt 6 juli: Deventer

www.hanzejaardeventer.nl

Hanzestad Deventer: handelen in

Europa

Zaterdag 27 mei t/m zondag 14 jan. 2024

Museum de Waag

www.museumdewaag.nl

Hanze Karavaan

juni t/m oktober

Wijken & dorpen Gemeente Deventer

www.hanzejaardeventer.nl

Geert Groote en de Kloof

Zaterdag 3 juni t/m zaterdag 2 dec.

Museum Geert Groote Huis

www.geertgrootehuis.nl

De Heilige Nicolaas en de Hanze

Zondag 18 juni t/m zondag 10 sep.

Broederenkerk

www.lebuinusparochie.nl

(ON)ZICHTBAAR: netwerken in nieuwe en oude Hanze

IJsselbiënnale

Zaterdag 17 juni t/m zondag 17 sep.

Havenkwartier & Gasfabriek

www.ijsselbiennale.nl

APRIL

Drifting away

Zaterdag 8 april

Theaterschip

www.theaterschip.nl

Perifest

Zaterdag 8 april

De Perifeer & Kunstlab

www.perifest.perifeer.org

100 jaar Zwarte Silo: Verhalen van het Havenkwartier

Donderdag 13 april

De Zwarte Silo

www.zwartesilo.nl

Middeleeuws Festijn Deventer

Zaterdag 22 april

Worpplantsoen

www.hanzejaardeventer.nl/

middeleeuwsfestijn

Deventer (H)Eerlijke Hanzemarkt

Zaterdag 29 april

Grote Kerkhof

www.deventer-heerlijke-hanzemarkt.nl

MEI

Hanze Lebuïnusconcerten

Muziekstukken uit de Baltische en aangrenzende landen

Zondag 7 mei

Lebuïnuskerk

www.concerten.lebuïnuskerk.nl

De Nedersaksen Live

Woensdag 10 mei

Mimik Film+Theater

www.mimik.nl/agenda/de-nedersaksen

Hanze Escape Event

Zaterdag 13 en zondag 14 mei

Deventer en andere Hanzesteden

www.hanzejaar2023.nl

Pelgrims Wandelingen

Camini route Etty Hillesum

Zondag 21 mei

www.pelgrimleiders.nl

Hanze Havendag

Zaterdag 27 mei

Jachthaven Deventer

www.havendeventer.nl

Deventer (H)Eerlijke Hanzemarkt

Zaterdag 27 mei

Grote Kerkhof

www.deventer-heerlijke-hanzemarkt.nl

Hanzetaalsafari

Zondag 28 mei

Deventer binnenstad

www.hanzejaardeventer.nl/taalsafari

Lions IJsselvallei Hanzetocht

Deventer en diverse Hanzesteden

Maandag 29 mei

www.lionsijsselvallei.nl/hanzetocht

JUNI

Pelgrims Wandelingen

Camini route Lebuïnus

Zondag 11 juni

www.pelgrimleiders.nl

TechFeast

Vrijdag 16 juni

De Gasfabriek

www.techfeast.nl

Hanze Lebuïnusconcerten

Verhalen van een koopman.

Zaterdag 17 juni

Lebuïnuskerk

www.concerten.lebuïnuskerk.nl

Muzikale Hanzestad Deventer

Zondag 18 juni

Muziekkoepeel Worpplantsoen

www.muziekkoepeelneringbogel.nl

Deventer (H)Eerlijke Hanzemarkt

Zaterdag 24 juni

Grote Kerkhof

www.deventer-heerlijke-hanzemarkt.nl

Hanze Koers

Zondag 25 juni

Start- en eindpunt: Fietslokaal De Meet

www.demeet.cc/hanzekoers/

Hanzetaalsafari

Zondag 25 juni

Deventer binnenstad

www.buistbelevingsprojecten.nl

JULI

Hanzetoernooi petanque

DBC Karro-Deux

Zondag 2 juli

Grote Kerkhof

www.karrodeux.nl

Cycle4GlobalGoals - 3.500 km

donderdag 6 juli

Grote Kerkhof

www.hanzejaardeventer.nl

Deventer Op Stelten

Voorstellingen Moby Dick & Maña

Vrijdag 7 t/m zondag 9 juli

Deventer binnenstad

www.deventeropstelten.nl

Drifting away

Vrijdag 7 t/m zondag 9 juli

Theaterschip

www.theaterschip.nl

What The H*nze Festival

Voor leerlingen Etty Hillesum Lyceum

Vrijdag 14 juli

Burgerhaven

www.hanzejaardeventer.nl/programma

Pelgrims Wandelingen

Camini route Etty Hillesum

Zaterdag 15 juli

www.pelgrimleiders.nl

Hanze Lebuïnusconcerten

Ga je mee naar... Bergen?

Zaterdag 22 juli

Lebuïnuskerk

www.concerten.lebuïnuskerk.nl

Deventer (H)Eerlijke Hanzemarkt

Zaterdag 29 juli

Grote Kerkhof

www.deventer-heerlijke-hanzemarkt.nl

AUGUSTUS

Hanze Lebuïnusconcerten

Zaterdag 5 augustus

Lebuïnuskerk

www.concerten.lebuïnuskerk.nl

Hanze Lebuïnusconcerten

Boekenmarkt Concert

Zondag 6 augustus

Lebuïnuskerk

www.concerten.lebuïnuskerk.nl

Hanze Lebuïnusconcerten

Ga je mee naar... Londen?

Zaterdag 19 augustus

Lebuïnuskerk

www.concerten.lebuïnuskerk.nl

Deventer (H)Eerlijke Hanzemarkt

Zaterdag 26 augustus

Grote Kerkhof

www.deventer-heerlijke-hanzemarkt.nl

SEPTEMBER

Hanze Lebuïnusconcerten

Ga je mee naar... Erfurt?

Zaterdag 2 september

Lebuïnuskerk

www.concerten.lebuïnuskerk.nl

Hanze Trade Summit

Lebuïnuskerk, Stadhuis en omgeving

Donderdag 7 & vrijdag 8 september

www.mkbtradeoffice.nl

Open Monumentendag Deventer 2023

Zaterdag 9 & zondag 10 september

Diverse locaties

www.openmonumentendagdeventer.nl

Verhalen van een Hanzestad

Zaterdag 9 sep. t/m zaterdag 7 oktober

Bibliotheek Deventer

www.bibliotheekdeventer.nl

Pulp Fiction Papier Lab

Zaterdag 23 t/m zaterdag 30 september

De Bibliotheek Deventer

www.bibliotheekdeventer.nl

Deventer (H)Eerlijke Hanzemarkt

Zaterdag 30 september

Grote Kerkhof

www.deventer-heerlijke-hanzemarkt.nl

OKTOBER

Verhalen van een Hanzestad

T/m zaterdag 7 oktober

Bibliotheek Deventer

www.bibliotheekdeventer.nl

Excursieprogramma Hanzesteden

7, 14, 21 & 28 oktober, 4 & 11 november

Tour 1: Zwolle, Deventer en Zutphen

Tour 2: Kampen, Harderwijk, Elburg,

Zwolle, Deventer en Zutphen

www.kampenandbeyond.com/nl/

24-Uur Hanze & Museumnacht

Zaterdag 14 oktober

Deventer en andere Hanzesteden

www.hanzejaar2023.nl

Hanze Lebuïnusconcerten

Koorconcert Sorø Boys Choir

Zaterdag 15 oktober

Lebuïnuskerk

www.concerten.lebuïnuskerk.nl

Theatraal Manifest #FuN

Donderdag 19 t/m vrijdag 27 oktober

Theaterschip

www.theaterschip.nl

Hanze Handelsweek

Zaterdag 21 t/m zondag 29 oktober

IJsbaan De Scheg

www.descheg.nl

Deventer (H)Eerlijke Hanzemarkt

Zaterdag 28 oktober

Grote Kerkhof

www.deventer-heerlijke-hanzemarkt.nl

Hanze Ghost Tour

Zaterdag 28 en zondag 29 oktober

Binnenstad Deventer

www.buistbelevingsprojecten.nl

NOVEMBER

Excursieprogramma Hanzesteden 4 & 11 november

Tour 1: Zwolle, Deventer en Zutphen

Tour 2: Kampen, Harderwijk, Elburg,

Zwolle, Deventer en Zutphen

www.kampenandbeyond.com/nl/

Schütz en de Hanze

Zondag 12 november

Bergkerk

www.hanzeprojecten.nl

Week van de Ondernemer

Maandag 13 t/m vrijdag 17 november

Ondernemershuis Deventer

www.ondernemen-indeventer.nl

DECEMBER

Hanze Lebuïnusconcerten

Abendmusiken: Lübeck

Zaterdag

DE HANZE IN WOORD EN BEELD

VERHALEN VAN HET HAVENKWARTIER

De Zwarte Silo in het Havenkwartier werd in 1923 ontworpen als graansilo voor de toen florerende haven. Het honderdjarig bestaan wordt afgetrapt met een spetterend verjaardagsfeest omlijst met verhalen. Verhalen van toen, maar zeker ook van nu, voor jong en oud. Iedereen is welkom!

WORKSHOP NUL #NIKS

Wat is kunst? Goede vraag! Veel mensen denken dat er altijd een kwast en verf voor nodig is om kunst te maken. Niet dus! Ontdek in Museum EICAS hoe het ook kan en grijp jouw kans om zelf aan de slag te gaan zoals de Nul-kunstenaars. Zij maakten kunst met veertjes, koeienhuid en andere bijzondere materialen, nu aan jou de kans om dit zelf te doen van allerlei Hanzewaar!

Data: De workshops worden gegeven op diverse data van april t/m november. Locatie: Museum EICAS. Deelname: €12,50 p.p. (inclusief entree museum). Per workshop kunnen er 15 mensen deelnemen. www.eicas.nl

Datum en tijdstip: Donderdag 13 april vanaf 19.00. Locatie: De Zwarte Silo. www.zwartesilo.nl

PULP FICTION PAPIER LAB

Van oudsher is Deventer een boekenstad. Bij boeken hoort papier, maar wat gebeurt er met al dat papier wanneer de boeken (te) oud zijn? Fotograaf en kunstenaar Erwin Zijlstra laat zien wat je allemaal met papier kan doen.

In een heus laboratorium worden afgeschreven boeken tot pulp vermalen. Van het pulp wordt nieuw en fantasievol papier gemaakt. Het papier wordt weer als basis gebruikt voor allerlei activiteiten; onder andere voor het schrijven van liefdesbrieven, voor kalligrafen en om bijvoorbeeld zelf een boekje te maken. Daarnaast maakt Erwin Zijlstra van de pulp een nieuwe boom; een kunstboom. Van boom naar papier, van papier naar boek en van boek naar boom.

Data: Van zaterdag 23 september t/m zaterdag 30 september. Locatie: Bibliotheek Deventer. www.bibliotheekdeventer.nl

HANZE TIP

Valsmuntersketel keert terug naar de Waag

Het langst bewaarde historische object van Hanzestad Deventer: dat is de beroemde valsmuntersketel. De koperen ketel die in 1434 is gebruikt voor de executie van een valsmunter, keert na de zomer als replica terug op zijn originele plek aan de Waag. www.museumdewaag.nl

VERHALEN VAN EEN HANZESTAD

De Bibliotheek Deventer viert de Hanze met een gevarieerd en creatief programma rondom het thema 'Verhalen van een Hanzestad'. Alle bezoekers, van jong en oud, kunnen deelnemen aan een afwisselend programma: van workshop schrijven tot je handen uit de mouwen steken op onze makersplaats. In de Bibliotheek kan je onder andere leren om je stad te beschrijven met de cursus 'Schrijf je stad' en leer jij je stad om een bijzondere manier te beschrijven met een cursus kalligrafie. Dit kan allemaal op het papier van kunstenaar Erwin Zijlstra.

Data: Van Zaterdag 9 september t/m 7 oktober. Locatie: Bibliotheek Deventer. www.bibliotheekdeventer.nl

PROEF DE HANZE!

DEVENTER (H)EERLIJKE HANZEMARKT

De behoefte naar ambachtelijk gemaakte, lekkere producten, rechtstreeks van de boer groeit. Op de Deventer (H)eerlijke Hanzemarkt vind je producten uit de regio met authentieke, pure, eerlijke en met veel kennis en ervaring gemaakte producten. Hier kun je zien, voelen, ruiken en ervaren wat het ambacht is. Alle producten op de (H)eerlijke Hanzemarkt zijn op een kleinschalige wijze gemaakt met een eigen verhaal. Elke producent wil dit graag op de markt persoonlijk vertellen en laat je graag proeven. Op de (H)eerlijke Hanzemarkt vind je een aanbod van groente en fruit, vlees en vis, brood, koek, koffie, kaas en zuivel.

Data en tijdstip: Zaterdag 29 april, 27 mei, 24 juni, 29 juli, 26 augustus, 30 september en 28 oktober, van 10.00-16.00 uur. Locatie: stadsplein het Grote Kerkhof. www.deventer-heerlijke-hanzemarkt.nl

GEEN KOEKSTAD ZONDER KOEK!

Speciaal voor het Hanzejaar hebben Jb. Bussink Deventer Koek en Vondelkoeken een speciale koek ontwikkeld, passend bij de smaken van de Hanze.

Bussink Deventer Hanzekoek

Kooplieden moesten in de Hanzetijd lange reizen maken over zee en rivieren. Voor de bemanning aan boord was het natuurlijk van groot belang om ze goed gevoed te houden. De Deventer Koek was hiervoor ideaal, de koek bevatte geen melk en eieren, maar wel veel kruiden en was daardoor lang houdbaar. Bussink is de enige overgebleven Deventer Koekfabriek en stamt al uit het jaar 1593. Voor het Hanzejaar heeft de Bussink Deventer Koekfabriek een Hanzekoek gemaakt. Deze kruidkoek is gemaakt met de ingrediënten appel en rozijn, deze smaken geven de koek een frisse twist op

de klassieke kruidkoek. De Bussink Deventer Hanzekoek is voor €3,99 te koop bij de Deventer Koekwinkel en bij de VVV winkel Deventer. www.deventerkoekwinkel.nl

Hanzekoek

In middeleeuwse recepten werden verbazingwekkend veel specerijen gebruikt. Veel meer dan nu! Ga maar na; als je nu naar een bakker in Zeeland of Friesland gaat, elk roomboter- of zandkoekje heeft bijna altijd dezelfde smaak. In Middeleeuwse kookboeken vinden we zo 20 verschillende specerijen. Vondelkoeken heeft een mooie combinatie specerijen samengesteld en in de nieuwe Hanzekoek zijn maar liefst 8 soorten specerijen verwerkt: kaneel, koriander, anijs, nootmuskaat, gember, kruidnagel, steranijs, en piment. Elke Hanzekoek wordt ambachtelijk gemaakt en er zit 100% roomboter in. De koek is ideaal om te delen met je familie of collega's.

De Hanzekoek is voor € 4,90 te koop bij de VVV winkel Deventer en VVV's in de andere Hanzesteden. www.vondelkoeken.nl

HANZE TIP

Hanze Likorette

In 1528 werd de waag gebouwd als weeghuis. Handelaren brachten hier hun waar en ijkmeesters controleerden de gewichts- en inhoudsmaten. Het waaggeld was een belangrijke bron van inkomsten voor de stad. De hoogtijdagen voor Deventer waren in de 14e en 15e eeuw. Tijdens de Hanzetijd werd ook rum verhandeld, daarom is er nu een heerlijke rum likeur en -likorette ontwikkeld met opdruk van de Waag. Hanze Likorette: 200 ml voor € 9,95 en 500 ml voor € 17,95 met alcoholpercentage: 14,5% Hanze Likeur: 500 ml voor € 19,99 met alcoholpercentage: 24%. Onder andere verkrijgbaar bij de VVV winkel Deventer en diverse speciaalzaken in Deventer.

2023

HANZEJAAR

...inDeventer!

DE HANZE TENTOON

ZIEN, HOREN, VOELEN

Zien, horen, voelen: zoeken naar de ziel van de Bergkerk is een multidisciplinair kunstproject in de Bergkerk. Het is een ambitieus en groots opgezet project in het oeuvre van beeldend kunstenaar Sibyl Heijnen.

Beeldende kunst, muziek en dans beïnvloeden elkaar en de beleving ervan door de mens. Het kijken en luisteren verrast continu. En door de muziek die permanent hoorbaar is, via sensoren die reageren op de lichtinval en lichtintensiteit, ervaart men de beleving

steeds anders.

Data en tijdstip: van zaterdag 15 april t/m vrijdag 30 juni geopend op di. t/m zo. van 11.00-17.00 uur. Locatie: Bergkerk. Entree: gratis. www.sibylheijnen.com

GEERT GROOTE EN DE KLOOF

De bekende Deventenaar Geert Groote leefde in de tijd van de Hanze. Hij kwam, met zijn beweging 'De Moderne Devotie', op voor de mensen die niet meeprofitteerden van de welvaart die de Hanze bracht. In deze expositie vertellen we over de kloven in de samenleving die er in de Hanzetijd bestonden en hoe die waren ontstaan: tussen arm en rijk, tussen macht en onmacht, gezond en minder gezond en tussen man en vrouw.

Data en tijdstip: van zaterdag 3 juni t/m zaterdag 2 december geopend op wo. t/m za. van 11.00-17.00 uur. Locatie: Museum Geert Groote Huis. Entree: € 8,25, museumkaart geldig. www.geertgrootehuis.nl

HANZE ART

De Athenaeumbibliotheek en uitgeverij petrchor bieden zes verschillende kunstenaars uit verschillende disciplines exclusieve toegang tot de schatkamer van de Athenaeumbibliotheek. De kunstenaars laten zich inspireren door middeleeuwse handschriften, Deventer drukkers en de geschiedenis van Deventer. In het verlengde van de idealen van de Hanze vertellen deze kunstenaars vervolgens geheel eigentijds, opnieuw het verhaal van vernieuwing en culturele uitwisselingen. Daarna volgt een expositie van het resultaat.

Data: van maandag 1 mei t/m zondag 31 december. Locatie: Athenaeumbibliotheek en Bibliotheek Deventer. Entree: gratis. www.athenaeumbibliotheek.nl

HANZESTAD DEVENTER: HANDELEN IN EUROPA

Museum de Waag presenteert een tentoonstelling over de rol van Deventer als internationale handelsstad in de middeleeuwen. Aan de hand van opmerkelijke verhalen en spannende bodemvondsten ontdek je hoe de langeafstandshandel in de Hanzetijd werkte. Hoe liepen de verschillende handelsroutes, wat waren de gebruikte handelsroutes, en welke producten werden er verhandeld? Na je bezoek aan de Waag weet je alles over de Hanzestad Deventer.

Data en tijdstip: van 27 mei 2023 t/m 14 januari 2024 geopend op di. t/m zo. van 11.00-17.00 uur. Locatie: Museum De Waag. Entree: € 9,-, museumkaart geldig. www.museumdewaag.nl

HANZE TIP

Proud Music of the Storm

Deze duo tentoonstelling van Beate Bos en Sarjon Azouz is onderdeel van Perifest 2023. Beate Bos neemt ons met haar werk 'All things pass into the night' mee in haar nachtelijke stadswandelingen. Sarjon Azouz (hen/hun) creëert in het werk een post-narratieve wereld waarin hen/hun Queer identiteit onderzoekt door een dialoog te voeren tussen hun vele alter ego's. T/m 27 mei te zien in Kunstenlab. www.perifest.perifeer.org

2023

HANZEJAAR

DE HEILIGE NICOLAAS EN DE HANZE

DE HEILIGE NICOLAAS EN DE HANZE

De tentoonstelling 'De Heilige Nicolaas en de Hanze' vertelt het verhaal van de heilige Nicolaas en zijn verering, in combinatie met het verhaal van de Hanze, haar steden en inwoners, en toont daarmee de bijzondere relatie tussen de heilige Nicolaas en de Hanze. Drie bijzondere verhalen samen in één expositie.

De heilige Nicolaas was tot circa 1560 een even legendarische als populaire heilige. Hij speelde een belangrijke rol in het devote dagelijkse leven van de middeleeuwer. Van de 12e tot het midden van de 16e eeuw verenigden vele tientallen steden in Noord- en Oost-Europa zich in het handelsverbond de 'Hanze'. Voor de inwoners van deze Hanzesteden was ook de heilige Nicolaas van groot belang in het leven van alledag. Hij was onder meer de beschermheilige van de handels- en zeelieden van de Hanze.

de Heilige Nicolaas en de Hanze

BROEDERENKERK

De tentoonstelling vindt plaats in de Deventer Broederenkerk, daterend uit de 14de eeuw en daarmee één van de oudste kerken van de stad. De kerk is nu de parochiekerk van de Heilige Lebuïnus Parochie. Onderdeel van de parochie zijn ook de aan de heilige Nicolaas gewijde kerken in Schalkhaar en Lettele.

STADWANDELING & FIETSRUTE

Bij de tentoonstelling verschijnt ook een stadswandeling door de historische binnenstad van Deventer, met daarin het verhaal over de Heilige Nicolaas en Deventer. Daarnaast komt er een fietsroute langs de zeven aan Nicolaas gewijde kerken

in Salland. Zowel de stadswandeling als de fietsroute zijn te koop in de Broederenkerk.

Data en tijdstip: zondag 18 juni t/m 10 september geopend op wo. & do. 13.00-16.00 uur en vr. en za. 11.00-16.00 uur. Locatie: Broederenkerk. Entree: gratis. www.nicolaasenhaze.nl

2023

HANZEJAAR

HANZE 2.0

#FUN

Een bijzondere internationale samenwerking met partners uit Slovenië en Tsjechië. Tijdens een programma van 18 maanden krijgen jongeren uit Europa de kans om zich uit te spreken met een theateraal manifest. Het doel is het signaleren van thema's die voor jongeren belangrijk zijn en niet of onvoldoende gezien worden in de samenleving vanuit de context van jongeren. Thema's die door de jongeren de afgelopen twee jaar zijn aangedragen waren: digitalisering, klimaatverandering, kansen(on)gelijkheid, diversiteit en inclusie. Door middel van (cross-over) theater stellen we jongeren in staat om zich uit te spreken over deze thema's. Daarbij zoekt #FuN niet alleen naar klassieke theater vormen maar zal het socialmedia platforms gaan inzetten om hun stem, hun (theatrale) manifest te verspreiden aan een zo'n breed mogelijk publiek.

Data: donderdag 19 t/m vrijdag 27 oktober.
Locatie: Theaterschip Deventer. www.theaterschip.nl

DRIFTING AWAY

De grootste uitdaging van de aankomende decennia is ongetwijfeld klimaatverandering. Maar dit onderwerp is niet bij iedereen geliefd. Drifting away is een futuristische thrillervoorstelling ten tijde van het einde der tijden. Een eindsituatie, wars van moraliteit. Het maakt de gevolgen van klimaatverandering concreet en is voelbaar.

Data: te zien op zaterdag 8 april om 20.30 uur en van vrijdag 7 t/m zondag 9 juli te zien tijdens Poolshoogte Festival.
Locatie: Havenkwartier. www.theaterschip.nl

TECHFEAST

TechFeast in Deventer is het festival waar de toekomst van technologie tot leven komt. Tijdens dit evenement delen we bestaande kennis en kijken we vooruit naar de toekomst, terwijl we tegelijkertijd toffe innovaties laten zien met een knipoog naar het rijke Hanze-verleden van Deventer. Kortom: we gaan aan de slag met de Hanzestad van de toekomst! Ben jij klaar om deel te nemen aan een ervaring vol inspiratie, samenwerking en nieuwe kennis? In deze innovatieve Hanzestad, waar meer dan 2.700 tech-ondernemingen gevestigd zijn en waar dagelijks meer dan 9.000 mensen met de nieuwste technologieën werken, verbinden we met TechFeast aanstormend talent met gevestigde bedrijven uit de regio.

Datum en tijdstip: vrijdag 16 juni van 13.00-18.00 uur. Locatie: De Gasfabriek. Deelname: € 145,14 p.p. (Early Bird: € 120,94 p.p.) incl. munten voor food & drinks. www.techfeast.nl

WHAT THE H*NZE FESTIVAL

Het What the H*nze Festival is hét festival voor en door leerlingen van het Eddy Hillesum Lyceum. Op vrijdag 14 juli biedt het Burgerhaven terrein plaats aan 1.500 leerlingen die in de weken ervoor tijdens creatieve workshops het festival mede vormgeven of een voorstelling hebben gemaakt. Er zijn meerdere podia en area's vol toffe artiesten vanuit verschillende disciplines en sommige leerlingen treden zelfs op! Ook kunnen ze meedoen aan allerlei activiteiten of mixen hun eigen drankjes aan de cocktailbar.

Datum: vrijdag 14 juli. Let op! Alleen leerlingen van het Eddy Hillesum Lyceum hebben toegang, zij ontvangen hiervoor een uitnodiging!

EDUCATIEVE HANZE

EXPEDITIE HANZE

Erfgoedorganisatie Deventer Verhaal biedt, samen met erfgoedpartners in de stad, leerlingen van het basis- en het voorgezet onderwijs dé ultieme mogelijkheid om zich onder te dompelen in de tijd van de Hanze. Vanuit de Oude Mariakerk maken ze kennis met het rijke Hanzeverleden van de stad. Na bezoek aan de Hanze Experience ontdekken leerlingen dat de Hanzetijd in Deventer nog altijd voelbaar is. Met (inter)actieve opdrachten gaan ze zelf aan de slag en komt de Hanzetijd weer tot leven onder de jongeren.

Het educatieprogramma Expeditie Hanze is door scholen te reserveren via: www.deventerverhaal.nl

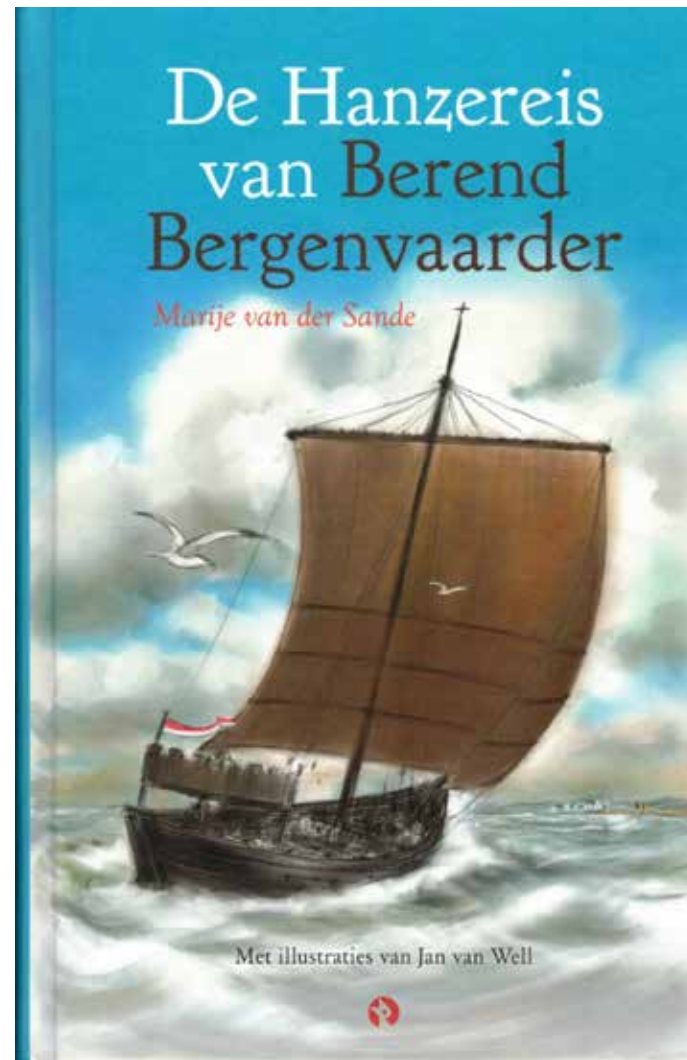

DE HANZEREIS VAN BEREND BERGENVAARDER

Marije van der Sande schreef het boek De Hanzereis van Berend Bergenvaarder dat zich afspeelt in 1370. Een spannend verhaal over de jonge Berend die vanuit Deventer met een Koggeschip naar Bergen in Noorwegen reist. Door zijn ogen zien we de wereld van de Hanze en begrijpen we meer over het leven in die tijd.

Leerlingen uit groep 5 en 6 van de basisschool worden tijdens een educatieve vertelvoorstelling in een gesprek uitgedaagd om mee te denken over de verschillen tussen toen en nu. Marije van der Sande van TAMTAM Objectentheater leest fragmenten voor uit het spannende verhaal en de voorstelling wordt aangekleed met live gespeelde middeleeuwse muziek en geprojecteerde tekeningen uit het boek, begeleid door Gérard Schiphorst. Na afloop blijft er op de scholen een luisterboek achter om er later nog van te genieten.

Het educatieprogramma De Hanzereis van Berend Bergenvaarder is door scholen te reserveren via: marije@tamtamtheater.nl / www.tamtamtheater.nl

DEVENTER ZONDER EN MÈT DE IJSSEL

WHAT THE H*NZE?! ... OVER DEVENTER ZONDER EN MÈT DE IJSSEL

Auteurs: Clemens Hogestijn & Geerle van Wijk

Hoe lang staat de rivier de IJssel al in Google Maps?

Stel je wandelt met je smartphone in de 5e eeuw, dus ergens tussen 401 en 500, in het huidige gebied van de gemeente Deventer. Deventer is nog nergens te bekennen. Met Google Maps zoek je naar de rivier de IJssel. Ook onvindbaar! Nergens is de IJssel te bekennen. De gemiddelde smartphone gebruiker heeft zo'n 30 apps op zijn smartphone staan. Ook altijd wel een paar wandel apps. Maar ook op die wandel apps is de IJssel niet te vinden.

Deventer aan de IJssel?

Deventer zonder de IJssel: het is net zo onvoorstelbaar als de IJssel zonder Deventer. De rivier geldt immers als de levensader van de stad. De verbinding met nabije en verre steden en landen. Het water bracht mensen en goederen van en naar de stad, zoals ook landwegen dat deden. Zonder de IJssel was Deventer geen Hanzestad geworden. Toch stroomt de IJssel 'pas' omstreeks de 5e eeuw in haar tegenwoordige bedding. Een deel van het water van de Rijn baande zich een weg noordwaarts. Dit water forceerde een doorgang tussen de hoge zandgronden van de Veluwe aan de ene kant en de Graafschap en Salland aan de andere kant. De rivier bestond toen op sommige plaatsen

uit meer dan één geul en overal stroomde het water langs en over zandbanken en grindplaten. Bij hoog water vormde zich een kilometers brede stroom, bij laag water was de bedding doorwaadbaar voor ruiters, wagens en zelfs voetgangers. Kleine beken vonden een aansluiting op de IJssel: voorlopers van de latere Schipbeek.

Netwerk van landwegen en waterwegen

Zo kwam niet alleen een netwerk van landwegen tot stand maar ook een netwerk van waterwegen. In het midden van al die verbindingen ontstond Deventer. Het werd een knooppunt van wegen die verbinding gaven met alle windstreken. Deventer kreeg een centrumfunctie voor nijverheid en handel, voor cultuur en wetenschap, voor religie en bestuur. Alle ingrediënten voor een voorspoedige ontwikkeling van een internationale Hanzestad. Een Hanzestad aan de IJssel om met Google Maps eens doorheen te wandelen. Of met de app Discover Hansa. Hansa is het vroegere woord voor Hanze. Deventer is één van de veertien Hanzesteden waar je meer over te weten kunt komen in deze app. De 31ste app op je smartphone?

Rene Berends, Clemens Hogestijn, Harry Webers en Geerle van der Wijk vragen zich wekelijks af What The H*nze?!... Deze reeks artikelen geeft antwoord op al je vragen over de historie, het heden en toekomst van de Hanze. De column is wekelijks te lezen in Het Deventer Nieuws en via www.hanzejaardeventer.nl

ER OP UIT!

LIONS IJSSELVALLEI HANZETOCHT

Lions IJsselvallei organiseert een prachtige toertocht door de IJsselvallei en langs diverse Hanzesteden. Het thema van de Hanzetocht is 'Ontmoet de wereld van vandaag en morgen in een historisch decor'. Daar passen natuurlijk de talloze oldtimers die deelnemen aan de IJsselvallei Classics prachtig bij. Dit jaar is er echter een speciaal aanvullend programma voor elektrische auto's.

Een heerlijk dagje toeren over de Veluwe, door de IJsselvallei en langs de Hanzesteden. Met een infomarkt en startplaats op de Brink in Deventer, waar zowel de elektrische- als de klassieke auto's en youngtimers starten voor hun eigen IJsselvallei Hanzetocht. De opbrengst van deze tocht van gaat volledig naar het goede doel.

Datum: Maandag 29 mei (Tweede Pinksterdag). Start locatie: stadsplein De Brink. www.hanzetocht.nl.

IJSSELBIËNNALE 2023

De IJsselbiënnale is een prikkelende kunstmanifestatie langs de IJssel met een internationale buitententoonstelling en een uitgebreid cultureel programma.

In deze buitententoonstelling rondom de impact van klimaatveranderingen op ons landschap presenteren kunstenaars uit binnen- en buitenland ongeveer 30 tijdelijke, monumentale kunstwerken op bijzondere plekken in het landschap. De nevengeul biedt tal van tentoonstellingen, optredens en andere activiteiten. Een fietsroute van ruim 100 kilometer voert je mee langs alle kunstwerken en activiteiten.

Het project '(ON)ZICHTBAAR, netwerken in oude en nieuwe Hanze' in Deventer vertelt door middel van twee spraakmakende nieuwe, tijdelijke kunstwerken en de verbinding met een bestaand kunstwerk het verhaal van de zichtbare en onzichtbare netwerken door de geschiedenis heen. Ze verbinden betekenisvolle, historische locaties in onze stad met hedendaagse dynamiek. Dus stap op de fiets, dompel je onder, laat je verrassen en beleef de IJsselbiënnale met al je zintuigen!

Data: van zaterdag 17 juni t/m zondag 17 september. Meer informatie over de kunstwerken, routes en culturele programma: www.ijsselbiennale.nl

PELGRIMS WANDELINGEN

Ervaar het nieuwe pelgrimeren door een eendaagse Camini te wandelen in het mooie Deventer en omgeving. Het woord Camini staat voor mini-Camino en het is een eendaagse pelgrimswandeling waarin je een Camino ervaring opdoet. Al wandelend ontwikkel je nieuwe gedachten, doe je inspiratie op en kom je tot rust.

Tijdens de Camini rondom Deventer word je uitgenodigd om in de voetsporen van Lebuïnus of

Etty Hillesum te wandelen. De pelgrimswandelingen in Deventer zijn ongeveer 18 kilometer en starten bij Parkcafé Mees met welkomstaart en koffie en thee. De routes hebben een aantal verrassingen in petto en je kunt genieten van een heerlijke lunch op een mooie plek.

Data Camini route Etty Hillesum: zondag 21 mei en zaterdag 15 juli.

Data Camini route Lebuïnus: zondag 11 juni. Gedurende het jaar komen er meer data bij. www.pelgrimleiders.nl

2023

HANZEJAAR

...inDeventer!

PROGRAMMA VAN DE ANDERE HANZESTEDEN

HANZEJAAR 2023

Tijdens het Hanzejaar 2023 staan de negen Hanzesteden Doesburg, Zutphen, Deventer, Zwolle, Hattem, Hasselt, Kampen, Elburg en Harderwijk een jaar lang in het teken van het Hanze-gedachtengoed met een uiteenlopend programma, van serieus tot uitbundig en van cultureel tot economisch. Wat staat er buiten Deventer allemaal op het programma tijdens het Hanzejaar 2023?

Hanzestad Doesburg

Terug naar de middeleeuwen in de Hanzestad Doesburg tijdens het Hanzefeest in juni! Honderden figuranten zorgen in middeleeuwse kleding met acts en ambachten voor een sfeervolle, historische binnenstad. Tijdens Hanzetheater Doesburg geniet jong en oud van acts als tableau vivant, living statues, straattheater en muzikale optredens, allen in Hanzestijl. Eind juni krijgen hardlopers de kans om historische panden van binnen te bekijken en op plekken te komen waar men niet zo snel komt tijdens de Hanze City Trail. Ook vinden er door het jaar heen meerdere Hanzewandelingen en -lezingen plaats en worden verschillende activiteiten in Hanzestijl aangekleed.
www.bezoek-doesburg.nl

Hanzestad Elburg

Zet een stap terug in de tijd met het Hanze-hoorspel. Ontdek tijdens het 10-daagse Vestingval Elburg kunst, in al haar facetten en disciplines (mei). Of wandel mee met de Hanze-wandeltocht Elburg-Hattem (juni). Ook in het najaar is er genoeg te beleven. Bewonder bijvoorbeeld de creativiteit van jongeren in het pop-up museum en beleef het Kloosterleven 24u lang. Kortom, een jaarrond programma voor iedereen.
www.bezoek-elburg.nl

Hanzestad Zwolle

De Hanze, een machtig netwerk van steden dat Zwolle voorgoed veranderde. Hoe? Daar kom je achter tijdens het Hanzejaar in Zwolle. Maak een bijzondere tijdreis dwars door de stad, waarbij je achter deuren mag kijken die normaal gesloten blijven. Hier gaan de verhalen van oude handelsreizigers hand in hand met de nieuwste installatietechnieken: hier ga je van zolderkamers gevuld met gevaarlijk grote schepen naar een mooi concert in de urban Zwolse Spoorzone en bekijk je kunst op een hele nieuwe manier in de robuuste IJsselcentrale net buiten de stad. We zien je graag, tot dan!
www.hanzejaar-zwolle.nl

Hanzestad Kampen

De hartelijke Hanzestad Kampen viert uitgebreid het Hanzejaar in 2023, onder andere met het volksfeest Hanzefest XL met veel muziek, het wereldrecord knopen leggen en verschillende theateracts in de binnenstad. Daarnaast organiseren we een cultuurnacht, openen we een unieke LEGO Hanze Expositie, vaart de Kamper Kogge wekelijks uit en zijn er ieder weekend speciale Hanzewandelingen in de stad. Komt dat zien!
www.visitkampen.nl

Hanzestad Harderwijk

Struinend door de eeuwenoude straten van historisch Harderwijk snuif je de Hanze op. De oude haven, de Vischmarkt, de statige panden. Op elke hoek van het oude centrum vind je de verhalen. Vier het Hanzejaar met ons door de ogen van hanzepaard Hanz. Vanaf april zal Hanz zich namelijk, in groot formaat, rond gaan bewegen door Harderwijk. Van evenement naar evenement: Hanz zal er zijn! En: als Hanz er is, dan is er een Hanze-gerelateerd evenement aan de gang.
www.heerlijkhardenwijk.nl

Hanzestad Zutphen

Geniet op 50 meter boven de stad van spectaculaire vergezichten en het lekkerste eten en drinken tijdens Dinner In the Sky. Bezoek bijzondere tentoonstellingen over de Hanze en geniet van theater, muziek en tal van andere activiteiten. Combineer je bezoek met een dagje shoppen in de vele unieke winkels en laat je verwennen bij één van de tientallen restaurants die de stad Zutphen rijk is. www.hanzejaarzutphen.nl

Hanzestad Hattem

Kom de Hanze beleven in de mooie, schilderachtige Hanzestad Hattem! De maand mei staat met de Kunstmaand helemaal in het teken van kunst. Als afsluiter vindt het Kunstfestival plaats, een gezellig festival dat al vele jaren kunstenaars uit het hele land trekt. In september laat je je meevoeren naar de Hanzetijd tijdens het Dikke Tinnefestival met theaterspektakel, oude ambachten, ridders, jonkvrouwen en troubadours. En wil je Hattem eens op een andere manier ervaren? Kom dan de Hanze Walk of Fame-audiotour doen of doe mee met een potje Kolonisten van de Hanze! www.visithattem.nl

Hanzestad Hasselt

Hanzestad Hasselt, stad aan het Zwarte Water. Op 15 april openen we het Hanzejaar 2023: een feestelijk moment met veel Hanzebeleving. Het bekende nautische evenement 'Hassalt' vindt plaats van 27 t/m 31 juli. Meer dan 100 (historische) boten komen bijeen onder de toren in Hasselt. Klassieke muziek wordt 23 september ten gehore gebracht in de Grote Kerk, onder het toezicht van Sint Christophorus. Het gehele jaar door zijn de Hanze Geurroute, de Hanze Bezinningsroute en de expositie 'Van Hanze tot Hannekemaaiers' te beleven. www.visithattem.nl

EVENEMENTEN KALENDER

za 15 april Opening Hanzepoort - Elburg	do 27 t/m ma 31 juli Hassalt - Hasselt
za 15 april Opening Hanzejaar - Hasselt	wo 23 augustus Jongeren Obstacle Hanzerun Zutphen
ma 1 mei t/m vr 30 juni 3D Streetart Route - Zutphen	vr 25 + za 26 augustus Hanzefeest XL - Kampen
za 13 & zo 14 mei Hanze Escape Event Alle Hanzesteden	za 9 september Dikke Tinne Festival - Hattem
wo 17 t/m za 27 mei Vestingval - Elburg	vr 15 t/m zo 17 september Weight of Water - Zutphen
za 20 mei Kunsthuis Hattem - Hattem	za 16 & zo 17 september Foodfestival Blije Bietjes Harderwijk
za 27 mei Hanzetheater - Doesburg	za 23 september Hanzeconcert Grote Kerk Hasselt
za 3 juni t/m zo 31 dec. De Hertog en de Hanze tentoonstelling - Zutphen	vr 13 oktober Silent Disco - Elburg
do 8 t/m zo 11 juni Aaltjesdagen - Harderwijk	vr 13 t/m zo 15 oktober 24-uur in de Hanze incl. Museumnacht - Harderwijk
za 10 juni Hanzefeest - Doesburg	za 14 oktober 24-uur Hanze Alle Hanzesteden
za 10 juni Hessenwandeling Elburg & Hattem	za 14 oktober Hanzekoren Festival - Zutphen
za 17 juni t/m zo 17 sep. IJssel Biënnale 2023 Alle Hanzesteden	za 14 oktober Opening Kiliaen van Rensselaer museum Hasselt
do 22 juni Dinner In the Sky - Zutphen	November Hanze Lego Expositie - Kampen
Vanaf vr 23 juni Panorama Hanze - Zwolle	vr 8 december Winterfeest Hattem - Hattem
zo 25 juni Hanze City Trail - Doesburg	di 19 t/m vr 22 december Hanze Winteravond Beleving Zutphen
Eind juni t/m aug. Hanze art Station Zwolle	do 21 t/m vr 29 december Kleur de Hanze Alle Hanzesteden
vr 14 juli Culinair Hanzefest - Hattem	
za 15 juli Harderwijk Live - Harderwijk	

